

Serieuze aanpak parkeren bij ziekenhuizen

Onder 12 (middel)grote **ZIEKENHUIZEN** in heel Nederland heeft Ecorys onlangs een telefonische enquête gehouden. Het doel was om vast te stellen hoe de ziekenhuizen momenteel omgaan met het **PARKEREN**.

BETALEN VOOR PARKEREN IS EERDER REGEL DAN UITZONDERING

Parkeren wordt door Nederlandse ziekenhuizen serieus opgepakt. Dit geldt voor parkeerplaatsen die poli-patiënten nodig hebben en voor de ambulances die af en aan rijden. Steeds meer ziekenhuizen kennen ook een beleid voor het parkeren van bezoekers en medewerkers. Niet alleen bij ziekenhuizen in de grote steden, maar ook bij ziekenhuizen in kleinere gemeenten, is parkeren niet altijd gratis. In deze niet representatieve steekproef hebben 9 van de 12 ziekenhuizen betaald parkeren voor zowel bezoekers als medewerkers. Een integraal mobiliteitsplan of een actief parkeerbeleid is geen uitzondering.

WISSELEND BEELD WERKNEMERSPARKEREN

Een onverwachte conclusie die uit de interviews naar voren kwam is dat de meeste ziekenhuizen ook kosten in rekening brengen bij hun werknemers voor het parkeren. Niet alleen in steden als Amsterdam of Rotterdam, maar ook in Helmond, Groningen of Zoetermeer. In de praktijk hebben werknemers altijd de mogelijkheid om hun auto te parkeren, m.u.v. het VUmc en het UMCG (zie kader). Voor het in rekening brengen van de kosten hebben ziekenhuizen twee modellen ontwikkeld:

1. Tarief afhankelijk van woon-werk afstand

Een element waar veel ziekenhuizen voor kiezen is bij hun tarifiering gebruik maken van af-

standsgrenzen. Tot bijvoorbeeld een bepaalde afstand (vaak 10 kilometer) is het niet mogelijk, of alleen tegen een duurder tarief, om te parkeren. Werknemers met een grotere afstand tot het ziekenhuis betalen een lager parkeertarief. Bij bijvoorbeeld het Slingeland ziekenhuis is het voor werknemers die op minder dan 7 km van het ziekenhuis wonen niet mogelijk om te parkeren. Tot 11 km betaalt een medewerker € 10,- en bij een afstand tot het ziekenhuis van 11 km of meer betaalt een medewerker € 7,50 per maand.

2. Vast bedrag per keer of per maand

De meeste ziekenhuizen hanteren een vast bedrag voor werknemers. Enkele kiezen voor een vast bedrag per maand, zoals het Universitair Medisch Centrum Groningen en het Slingeland ziekenhuis, dat kan variëren tussen de €7,50 en €100,-. Dit bedrag wordt vaak direct ingehouden op het salaris. Of in het geval van het UMCG middels een incasso. Andere ziekenhuizen kennen een systeem waarbij medewerkers per dag betalen. Het gaat om bedragen tussen de € 0,75 en € 0,90 waarmee je op maandbasis met 20 reisdagen op vergelijkbare kosten komt als het vaste bedrag.

Ook zijn er ziekenhuizen die een vast uurbedrag hanteren, zoals het Spaarne ziekenhuis te Hoofddorp. Dit systeem vergt een administratie van het aantal parkeerdagen. Dat gebeurt meestal via de medewerkersspas die ook als toegang tot de parkeergarage wordt gebruikt, waarna de back office de registratie bijhoudt.

REGELS BIJ TOEKENNING PARKEERPASSEN

Het VUmc maakt geen onderscheid in kosten voor werknemers. Zij hebben echter wel een aantal vaste criteria waarop parkeerpaspen worden toegekend. Zo kijkt VUmc bijvoorbeeld naar de mate van ongunstig openbaar vervoer van elke werknemer die wil parkeren. Met de afstand van hun woonadres tot het ziekenhuis en de reistijd met het OV kan worden bepaald of een werknemer in aanmerking komt voor een parkeerpas. Daarnaast wordt met dienstpassen ingespeeld op het primaire proces van de organisatie. Ook worden passen op basis van medische/ sociale indicatie en geldige landelijke ontheffing toegekend. Het UMCG kent een soortgelijk beleid. Ook hier worden dienstpassen uitgegeven zodat werknemers met onregelmatige werktijden zonder betaling kunnen parkeren. Het abonnement is deels gesubsidieerd en deels commercieel uitgebaat, waardoor de kosten uiteen kunnen lopen tussen de € 40 en €100 per maand. Een situatie die mede is ontstaan door de hoge parkeerdruk rondom de locatie van het UMCG (in de binnenstad van Groningen).

Ziekenhuis Deventer kiest voor gratis parkeren voor werknemers. Er wordt echter wel een afstandselement gebruikt in het beleid. De werknemers die verder dan 10 km van het ziekenhuis wonen, kunnen bij het Deventer

ziekenhuis dichtbij de ingang van het ziekenhuis parkeren.

VERGELIJKBARE PRIJZEN VOOR BEZOEKERS

Bij alle geïnterviewde ziekenhuizen dienen bezoekers te betalen. Meestal gaat het om een bedrag per uur (bijvoorbeeld €1,00) met een maximum voor de hele dag. Er wordt over het algemeen geen onderscheid gemaakt tussen (poli) patiënten zelf en bezoek van patiënten. Een uitzondering vormt het UMCG, waar wel een lager parkeertarief voor patiënten gehanteerd wordt dan voor overige bezoekers.

[\(Zie tabel pagina 26\)](#)

EEN EIGEN PARKEERBELEID VOOR HET EIGEN PARKEERAREAAL

Het wel of niet laten betalen door medewerkers en/of bezoekers komt niet uit de lucht vallen. Objectief gezien beschikken de meeste ziekenhuizen over grote parkeerarealen. Meer dan 1.000 parkeerplaatsen op eigen terrein is heel normaal. Maar de hoeveelheid auto's van de verschillende gebruikers die moet worden verwerkt is bijzonder groot. Voor veel auto's is er ook geen alternatief, denk aan vele bezoekers van de poli, de ambulances of het verplegend personeel werkzaam op extreme tijden.

Als het ziekenhuis in de stad ligt, is de omgeving voorzien van betaald parkeren om een te eenvoudige uitwijk naar de woonwijken tegen te gaan

Belangrijk om op te merken is dat ziekenhuizen het ook met het eigen areaal moeten doen. Ziekenhuizen liggen vaak aan de rand van de bebouwde kom met (blijkens de enquête) in de directe omgeving weinig openbare parkeerplaatsen. Als ze wel meer in de stad liggen, zoals bij het UMCG bijvoorbeeld duidelijk het geval is, is de omgeving voorzien van betaald parkeren om een te eenvoudige uitwijk naar de woonwijken tegen te gaan. Sommige ziekenhuizen zijn hier een uitzondering op. Momenteel zijn daar nog uitwijkmogelijkheden in de aangrenzende buurten.

GESCHIEDEN PARKEREN OF SAMEN PARKEREN

Met het eigen parkeerareaal kunnen ziekenhuizen op twee manieren omgaan:

1. Bezoekers en medewerkers door elkaar laten parkeren.
2. Bezoekers en medewerkers gescheiden arealen geven.

De keuze voor een van bovenstaande manieren is ongeveer gelijk verdeeld tussen de

ziekenhuizen. Uit de interviews is naar voren gekomen dat er nog geen behoefte is bij veel ziekenhuizen voor een specifieke verdeling, gewoonweg omdat de capaciteit het nog toelaat dat er door elkaar geparkeerd kan worden. Binnen het bestek van het interview was het beperkt mogelijk op de voor- en nadelen van beide modellen in te gaan.

- Het gescheiden parkeren levert een helderdere communicatie op en maakt het eenvoudiger gescheiden regelingen ook in de praktijk toe te passen..
- Het gemengde model biedt meer mogelijkheden om over de dag een gelijkmatiger bezetting te hebben en om pieken op te vangen. Er is dan een besparing op het totale aantal parkeerplaatsen mogelijk, al kon dat in de interviews niet worden hard gemaakt.

In tabel 1 zijn alle feiten en cijfers per ziekenhuis op een rij gezet.

Tabel 1: Feiten en cijfers geïnterviewde ziekenhuizen.

ZIEKENHUIS	AANTAL MEDEWERKERS	PARKEER CAPACITEIT	KOSTEN PARKEREN WERKNEMERS	KOSTEN PARKEREN BEZOEKERS
1. MARTINIE ZIEKENHUIS[GRONINGEN]	3.000	1.300	niet bekend	€ 0,5 p/u tot max € 5
2. SPAARNE ZIEKENHUIS (HOOFDDORP)	2.200	1.145	€ 0,15 p/u	€ 1,67 p/u tot max € 15
3. VIECURI MEDISCH CENTRUM (VENLO)	2.700	1.900	geen kosten	€ ,20 p/u tot max € 4,80
4. SINT FRANCISCUS GASTHUIS (ROTTERDAM)	2.500	1.310	€ 0,90 p/24u	€ 1,67 p/u tot max € 12
5. ELKERLIEK ZIEKENHUIS (HELMOND)	2.200	1.150	Zones (€ 0,20/0,15/0,10 p/u)	€ 1 p/u tot max € 4
6. SLINGELAND ZIEKENHUIS (DOETINCHEM)	1.800	1.000	7,5-10 p/m	€ 1,35 p/u tot max € 4
7. ZIEKENHUIS X*	1.100	398	geen kosten	€ 1 p/u tot max € 5
8. ZIEKENHUIS X*	760	520	Zones (€0,75/1,0/1,25 p/u)	€ 1,50 p/u tot max € 7
9. ACADEMISCH ZIEKENHUIS MAASTRICHT	5.300	2.650	€ 0,75 p/24u	€ 1,20 p/u tot max € 10
10. UNIVERSITAIR MEDISCH CENTRUM GRONINGEN**	10.000	1.650	€ 40 - 100 p/m	€1,60-2,40 p/u tot max €5 (p), max €20 (b)
11. DEVENTER ZIEKENHUIS	2.300	1.005	Geen kosten	€ 1.50 p/u tot max € 5 (eerste 30 min gratis)
12. VU MEDISCH CENTRUM AMSTERDAM	8.000	1.265	€ 35 p/m	€ 1 p/18 min tot max € 27,50

* Ziekenhuis dat liever niet bij naam genoemd wil worden

** Aantallen betreffen zowel de universiteit (RUG) als het ziekenhuis

HOOFDLIJNEN VAN HET PARKEERBELEID

De ziekenhuizen kiezen voor een verschillend parkeerbeleid. Enkele ziekenhuizen richten dit beleid op het aanbieden van parkeerplaatsen, waarbij alleen de bezoekers van het ziekenhuis moeten betalen. Het merendeel van de ziekenhuizen hanteert echter een beleid waarbij ook bij de werknemer kosten in rekening worden gebracht. Het Spaarne ziekenhuis, het UMCG, het Slingeland ziekenhuis en de VUMC integreren het parkeerbeleid in een breder kader van het mobiliteitsplan, waarbij er duidelijk wordt gekeken naar mogelijkheden van alternatieve vormen van mobiliteit ten aanzien van het autogebruik, zoals het stimuleren van OV-gebruik of de fiets of parkeren bij P&R terreinen.

TWEE INTERESSANTE PRAKTIJK-VOORBEELDEN

Soms zoeken ziekenhuizen het letterlijk verderop. Het UMC Groningen biedt medewerkers de gelegenheid om gesubsidieerd bij de verschillende P&R plaatsen rond de stad te parkeren door middel van het aanbieden van P&R abonnementen tegen een gereduceerd tarief voor werknemers. In het algemeen geldt de regel dat er vanuit een werkgever voor de privéauto een onbelaste vergoeding van € 0,19 ct/km kan worden geven. Deze vergoeding dekt alle kosten en daar vallen eveneens de kosten van het gebruik van het P+R terrein onder. Daarom is een onbelaste vergoeding naast de kilometervergoeding in beginsel niet mogelijk. Dit is alleen anders indien het P+R terrein in de 'nabijheid' van de werkgever of cliënt ligt. In dat geval is het verdedigbaar dat de kosten onbelast kunnen worden verstrekt. Ter voorkoming van discussies is het raadzaam om hiervoor contact te leggen met de belastingdienst. Werknemers met een auto van de zaak mogen wel een onbelaste vergoeding ontvangen van de werkgever voor het gebruik van het P+R terrein.

Bij het Elkerliek ziekenhuis te Helmond gebeurt de betaling voor werknemers op basis van kentekenherkenning door camera's. De parkeerkosten worden ingehouden op het salaris van elke werknemer. Ook bezoekers kunnen via het kenteken betalen door zich aan te melden bij een betalingssysteem.

TOT SLOT

Ziekenhuizen beschikken over grote parkeerrealen maar worden dan ook geconfronteerd met grote opgaven op het gebied van parkeren. Ondanks de vele maatregelen die al genomen zijn constateren nog veel ziekenhuizen dat ze van tijd tot tijd worden geconfronteerd met parkeerproblemen. Die problemen zullen aangepakt moeten worden, omdat ze raken aan het primaire proces: patiënten en personeel tijdig in de behandelkamers krijgen. Soms is het parkeerbeleid ingebed in een breder mobiliteitsbeleid, zoals het geval is bij het Spaarne ziekenhuis, het UMCG, het VUMC en het Deventer ziekenhuis. Soms functioneert het zelfstandig of staat het ondanks de genomen maatregelen nog niet formeel op papier. Vaak liggen ook overwegingen vanuit milieubeleid ten grondslag aan het beleid. Parkeerbeleid heeft bij de meeste ziekenhuizen bewezen dat het bereikbaarheidsproblemen kan oplossen en het autogebruik kan reduceren. De verwachting is dat dit in de toekomst ook zal lukken.

De ziekenhuizen kiezen voor een verschillend parkeerbeleid

In de online special Parkeer en ziekenhuizen op de site van PARKEER24 vindt u meer artikelen over dit onderwerp